

הרגשים ורגשות על פי פרשת השבוע

בס"ד

פרשת תז"מ | עלון מס' 22

להתחשב ברגשות...

- נו - אתה לא מבין מה זה סבא וסבתא...

בין דברי האור החיים נמצא ישוב נפלא - ונראה לתת טעם לסמיכת וביום השמיני עם מה שלפניו, שבא לתת טעם לעכבת המילה עד יום השמיני ולא צוה למול ביומו כמו שמצינו במקנת כסף (שבת קלה) לזה כתב אחר אומרו וטמאה שבעה ימים וביום השמיני וגו' לומר כי לטעם זה הוא שעכב המילה והוא על דרך אומרם ז"ל (נדה לא:) כדי שלא יהיו כל העולם שמחים ואביו ואמו עצבים.

יש כאן מחשבה על האמא של התינוק... אם היא תגיע לברית ביום השמיני כשהיא בטומאת לידה... זה יגרום לה לעצבות... לכן הזכירו כאן את המילה ביום השמיני - לומר לך את ההבדל בין טומאת לידה לזכר לבין טומאת לידה לנקבה... מדוע בזכר קיצרו את הטומאה... משום שביום השמיני יש את שמחת הברית מילה... לא יתכן שהאמא תגיע כשהיא בעצבות... ולכן גם לא מלים את התינוק ביומו... ממתינים ליום השמיני.

איזה רגישות עצומה... האמא ילדה את התינוק... רוצה להשתתף בברית בשמחה... ממתינים ליום השמיני... בכדי ששמחתה תהיה שלימה...

ואיפה זה תופס אותנו?? בכמה מקרים בחיים שאנו מתכננים לעשות איזה אירוע... איזה שמחה, צריכים להשתדל שהשמחה תהיה שלימה, לפחות בניסיונות להתחשבות בסובבים אותנו... אם זה בבני משפחה... אם זה לתאם זמן שיהיה נח למזמנים וכדו' הרגישות הזו... ההתחשבות הזו... זה מסר מיוחד... והאמת שזה לא רק בני משפחה... כשאדם עושה שמחה ורוצה שהחברים והידידים יבואו להשתתף בשמחתו... כל התחשבות... כל גילוי אכפתיות... הרי זה וודאי חלק מהשמחה...

מעשה ששמעתי מכלי ראשון... אל מרן רבינו ר' חיים קנייבסקי זצ"ל הגיע שאלה - משפחה שנוולד לה בן בתוך השנה לשני הסבים, על שם

מי לקרוא את שמו של הרך הנולד - איזה סבא קודם??? שאל מרן זצ"ל האם יש אלמנה לאחד הסבים??? אם כן עדיף לתת על שם הסב הזה, כי צריך להתחשב ברגשות של האלמנה... הרי לנו שיקול של דעת תורה - להתחשב ברגשות...

ב: דבר אל בני ישראל לאמר אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבועת ימים כימי נדת דותה תטמא:

ה: ואם נקבה תלד וטמאה שבועים כנדתה ויששים יום וישבת ימים תשב על דמי טהרה:

בפרשתנו כתוב החילוק בין אשה היולדת זכר, שטומאת לידתה היא בשבעה ימים, ואילו היולדת נקבה, טומאת לידתה היא שבועיים ימים, כפול מיולדת זכר...

והשאלה המתעוררת מאי שנא??? מדוע בלידת בן, הטומאה הינה שבוע, ובלידת בת - טומאת הלידה הינה שבועיים???

בין שני הפסוקים הללו כתוב - ג: וביום השמיני ימול בשר ערלתו:

וכאן מתעוררת שאלה נוספת מה הפסוק הזה שייך לפרשת תזריע... הלא את הציווי על ברית מילה ביום השמיני כבר צווה אברהם אבינו בפרשת לך לך - (יז) י: זאת בריתי אשר תשמרו ביני וביניכם ובין ערעך אחריך המול לכם כל זכר: יא: ונמלתם את בשר ערלתכם והיה לאות ברית ביני וביניכם: יב: וכן שמנת ימים ימול לכם כל זכר לדתיכם וליד בית ומקנת כסף מפל בן נכר אשר לא מנעך הוא:

ומה ראתה התורה לנכון לכתוב זאת שוב בפרשתנו??

את השאלה הזו מקשה בעל האור החיים - וביום השמיני וגו'. צריך לדעת למה הוצרך לצוות לזה והלא כבר אמרה התורה בפרשת לך לך כל פרטי דיני מילה. ואם להודיע שצריך למול ביום ולא בלילה, גם להודיע אפילו בשבת, כמו שדרשו ז"ל (תו"כ שבת קלב.) וביום אפילו בשבת, קשה למה לא רשם ה' פרטי דינים אלו שם בפרשת מילה שנכתבה בפרשת לך לך.

- נו חיים מתי הבר מצווה???

- התאריך שלי זה ב"ז חשוון אבל נעשה את זה שבוע אחרי...

- למה???

- ממתינים לסבא וסבתא שיגיעו מחו"ל - והם לא יכולים להגיע לפני כן...

- עד כדי כך...

שבת שלום
ומבורך

מי זה 'אני'???

ב: זאת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו והובא אל הכהן:

אמר ריש לקיש מאי דכתיב זאת תהיה תורת המצורע זאת תהיה תורתו של מוציא שם רע: (ערכין טו:)

כידוע שהצרעת באה כעונש על דיבור לשון הרע, שהיא כידוע עבירה מאד חמורה, אמנם בזמננו אנו לא זוכים לאותה ההארה שהייתה בזמנם, שהאדם היה נענש מיידית בצרעת, ומן הסתם היה זה מורא גדול, חלילה שלא להיכשל בעוון הזה... כי כשאדם מקבל את העונש במקום הוא יותר ירא...

וננסה להבין מדוע אכן כ"כ חמור העוון של לשון הרע???

ויש כאן עוד נקודה, הרי בעצם לשון הרע הוא עבירה חסרת הנאה... אין בזה טעם ולא ריח ולא ממשות... סתם דיבור אז מדוע יש בכלל יצר לזה ומדוע זה כל כך חמור???

הרב פינקוס זצ"ל מבאר זאת כך - כידוע האדם נקרא 'מדבר' מדוע?? הרי יש לאדם עוד כמה תכונות? ראייה שמיעה וכו' מדוע ייחודיותו של האדם נמדדת בדיבור???

אם נתבונן בכל האיברים שיש לאדם, כל אבר מבטא את הכח הייחודי שלו... הרגלים שלי מבטאים כח הליכה... העיניים שלי זה כח הראיה... האזניים שלי זה כח של שמיעה... אך הפה והלשון... מבטאים לא רק את הדיבור נטו... אלא גם את מה שחשבת ואת מה שהרגשתי ואת מה שראיתי וגם מה ששמעתי... הפה מתכלל את הכל ומוציא את הביטוי בלשון... בדיבור....

בעצם הלשון היא הכלי ביטוי שלי... של ה'אני' שלי... 'אני' בעל דעה.... 'אני' רוצה לדבר...

בהסכמה לספר קצות החושן שכתב אחיו בעל התרומת הכרי - מביא דבר מדהים וז": והרב מוהר"י מוסקאטו ז"ל כתב שאם היה אפשר לאדם עלותו השמימה לראות בצבקות מעלה שדרם וישרם, לא היה מתענג בהשגתו עד שובו הנה לספר לחבריו את המראה הגדול ההוא...

לדבר ולספר, זה לא תאוה זו המציאות של האדם... להפסיק לדבר זו בחינת מיתה... לכן לשון הרע זה העוון הכי מצוי... אבל מנגד זה רק בגלל שאני רוצה להביא לידי ביטוי את האני שלי... הביטוי של האני שלי יכול להיות סתירה למלכות שמים... האני שלי חייב להיות כנוע לכוח עליון... לבורא עולם... לציוויים שלו... לתורה ולדינים ולהלכות... ומלכות שמים דורשת כניעה למלכות שמים... דורשת את ביטול האני... למען דבר יותר גדול... יותר מרומם... לכן מצד אחד נורא קשה להיזהר מזה, כי הפיתוי הוא

נורא, זה הכלי ביטוי שלי... אך מן העבר השני חומרתו היא כל גדולה, כי האדם שלא מוכן לבטל את האישיות שלו למלכות שמים, הרי זה סתירה בעצם הבריאה...

וברובד יותר עמוק, מי זה בכלל האני?? מי זה?? הגוף?? הנשמה?? מה זה הדבר שנקרא אני? אני אוהב... אני כועס... מי זה, הגוף?? הנשמה אוהבת לאכול?? הגוף שמח?? הנשמה שמחה?? יש בזה כמה אופנים לביאור, אבל היותר נראה בזה, 'אני' - זה האישיות שלי... מבנה האישיות שלי עם התכונות שלי... מה שבניתי ומה שעבדתי על עצמי... עם מה שנולדתי... המידות... והתכונות... מבנה האישיות זה האני שלי... כשאני אומר בבוקר מודה אני לפניך, האני שלי מודה... כל האישיות שלי... כל המבנה המורכב הזה עם הרצונות, והשאיפות, הכישלונות והאכזבות, היצור הכולל הזה הוא האני... והאני הזה יכול לעבוד על עצמו... יכול לשנות את עצמו... יכול להתגבר על קשיים... ולנצח בהתמודדות... וזאת הדרישה מאתנו בהיותנו קיימים על האדמה...

היה זה באחת הישיבות במסגרת מסיבת חג - הציבור החל לשיר את השיר הידוע - אנא אנא אנא... עבדא דקודשא בריך הוא... אחד הבחורים פנה לראש הישיבה, וטען בפניו שיש לשיר אנא עבדא, עבדא דקודשא בריך הוא... מה זה הגאווה הזו 'אני' שלושה פעמים... להפך צריך להדגיש את העבדות... עבדא שלוש פעמים... כך שאל הבחור...

לא ולא השיב לו ראש הישיבה... - אנא - עם כל הגאווה שלי... אנא - עם כל מי שאני חושב את עצמי... אנא - עם החשיבות העצמית שלי כל החבילה הזו - עבדא דקודשא בריך הוא...

הקוצ'קר היה רגיל לומר: "אם אני זה אני, ואתה זה אתה, הרי אני - אני. ואתה - אתה. אבל אם אני - זה אתה, ואתה - זה אני, הרי שאני זה לא אני, ואתה זה לא אתה!"

בעצם העבודה שלנו היא לזהות את האני שלי... ולהבין שכל ה'אני' הזה, אם הוא נהיה המאן דאמר זה הגאווה הכי גדולה... זה הסיכון הכי גדול... זה הניסיון הכי גדול... נכון אני חייב לדעת מי זה האני... אבל גם לדעת בנוסף - שהאני הזה כפוף למערכת אלוהית, למערכת חוק ומשפט של דיני התורה, ואיפה שהתורה דורשת מהאני להתכופף, אז הרי אני מחויב בזה...

דיברת לשון הרע, השתמשת עם הכלי הביטוי שלך, נגד הזולת... סימן שהאני שלך יותר חשוב מהזולת... יותר חשוב מדיני התורה... הרי העונש המיידי היא צרעת... זאת ההשפלה... וכמו שכתוב - מה: והצרעו אִשְׁרֵי בֹהַן הַנֶּגַע בְּגֵדֵי יְהוָה וְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה פָרוּעַ וְעַל שָׂפָם יִעֲטֶה וְטָמֵא טָמֵא יִקְרָא: מו: כָּל יָמֵי אִשְׁרֵי הַנֶּגַע בֹּהַן טָמֵא טָמֵא הוּא בְּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשְׁבֹו: שֶׁב עִם עֲצֻמָּךְ בְּדָד... תַּעֲשֶׂה חוֹשְׁבִים שׁוֹב, מִי זֶה הָאִנִּי שֶׁלךְ... ומה התפקיד שלו...

זהו ה'אני' שלי